

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 6 grudnia 2022 r.

Poz. 9089

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.220.2022.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 24 listopada 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność:

- § 9 ust. 1 pkt 5, § 11 pkt 12, § 22 ust. 1 Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr 361/22 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 25 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie i określenia zasad kwalifikowania uczestników,

- wyrazu "PESEL" w deklaracji uczestnictwa w Klubie Seniora+ w Sierzchowie, stanowiącej załącznik nr 1 do Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie,

- zwrotu „W sytuacji udziału w zajęciach ruchowych i sportowo-rekreacyjnych zobowiązuję się przedłożyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w tych zajęciach” w deklaracji uczestnictwa w Klubie Seniora+ w Sierzchowie, stanowiącej załącznik nr 1 do Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie,

- załącznika nr 5 do Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie

- **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

W dniu 25 października 2022 r. Rada Miejska Gminy Opatówek podjęła uchwałę nr 361/22 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie i określenia zasad kwalifikowania uczestników, dalej jako „uchwała”. Regulamin Klubu Seniora+ w Sierzchowie stanowi załącznik nr 1 do uchwały, zwany dalej „Regulaminem”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 7 ust. 1 pkt 6 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.), oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 28 października 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z zasadą wyrażoną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Poprzez działanie na podstawie i w granicach prawa w zakresie podejmowania uchwał przez organy jednostek samorządu terytorialnego rozumieć należy działanie zgodne z przepisami regulującymi podstawy prawne podejmowania uchwał; przepisami prawa ustrojowego; przepisami prawa materialnego oraz zgodne

z przepisami regulującymi procedurę podejmowania uchwał (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 21 stycznia 2009 r., III SA/Łd 564/08; wyrok NSA oz. we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 1999 r., II SA/Wr 364/98, CBOSA).

Rada Miejska Gminy Opatówek przedmiotową uchwałą wprowadziła Regulamin Klubu Seniora+ w Sierzchowie, działającego w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatówku, a także określiła zasady kwalifikowania do uczestnictwa w zajęciach Klubu Seniora+ w Sierzchowie.

W § 9 ust. 1 pkt 5 Regulaminu Rada Miejska Gminy Opatówek postanowiła, że „Uczestnictwo w Klubie wymaga złożenia wszystkich niżej wymienionych dokumentów: (...) zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach ruchowych, sportowo-rekreacyjnych, jeżeli senior/seniorka chce w nich uczestniczyć, stanowiące załącznik nr 5 do niniejszego Regulaminu”. Jednocześnie w Deklaracji uczestnictwa w Klubie Seniora+ w Sierzchowie, stanowiącej załącznik nr 1 do Regulaminu Klubu Seniora+ w Sierzchowie, dalej „Deklaracja”, postanowiono, że „W sytuacji udziału w zajęciach ruchowych i sportowo-rekreacyjnych zobowiązuję się przedłożyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w tych zajęciach”. Ponadto rada określiła wzór zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w zajęciach ruchowych (kinezyterapii) i sportowo - rekreacyjnych prowadzonych w Klubie Seniora+ w Sierzchowie, podając przy tym, że "Wymóg przedłożenia niniejszego zaświadczenia w Klubie Seniora+ w Sierzchowie wynika z przepisów Programu Wieloletniego «Senior+»".

Powyższe zapisy dotyczące powinności przedłożenia zaświadczenia lekarskiego w przypadku uczestnicwa w zajęciach ruchowych, sportowo-rekreacyjnych zostały podjęte bez podstawy prawnej. Należy zwrócić uwagę, że uchwała nr 191 Rady Ministrów z 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 (M.P. z 2021 r. poz. 10) nie przewiduje obowiązku składania zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach ruchowych, sportowo-rekreacyjnych przez seniorów biorących udział w programie „Senior+” na lata 2021-2025. Obowiązek taki wynikał z uchwały nr 34 Rady Ministrów z 17 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. (M.P. z 2015 r. poz. 341).

W świetle powyższego zachodzi konieczność stwierdzenia nieważności § 9 ust. 1 pkt 5 Regulaminu, Deklaracji w zakresie zwrotu „W sytuacji udziału w zajęciach ruchowych i sportowo-rekreacyjnych zobowiązuję się przedłożyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w tych zajęciach” oraz załącznika nr 5 do Regulaminu.

Przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11, CBOSA). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez przyzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy również wyciągnąć wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza Naczelny Sąd Administracyjny w ww. wyroku z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11: "(...) powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego".

W § 11 pkt 12 Regulaminu rada postanowiła, że „Każdy uczestnik zajęć w Klubie zobowiązany jest do (...) ponoszenia odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na terenie Klubu bez zabezpieczenia”, podobnie w § 22 ust. 1 rada postanowiła, że „Klub nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy lub dokumenty wniesione przez uczestników klubu w trakcie zajęć”. Cytowane postanowienia nawiązują do problematyki odpowiedzialności cywilnej, uregulowanej przede wszystkim w przepisach ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.), dotyczącej odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu czynów niedozwolonych (art. 415 i nast.) oraz z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań umownych (art. 471 i nast.). Kwestie odpowiedzialności

odszkodowawczej, we wszystkich przypadkach wystąpienia szkody, będą ostatecznie oceniały sądy powszechne w ramach swoich kompetencji, zarówno z punktu widzenia podmiotowego (kto ponosi odpowiedzialność), jak i w aspekcie przedmiotowym (na jakich zasadach i w jakiej wysokości).

W związku z powyższym, w ocenie organu nadzoru § 11 pkt 12 oraz § 22 ust. 1 Regulaminu wykraczają poza delegację ustawową określoną w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, co pociąga za sobą konieczność stwierdzenia ich nieważności.

Zgodnie z Deklaracją (punkt 4 tabeli) wnioskodawca zobowiązany jest do podania numeru PESEL, który jak wynika z treści Deklaracji, zostanie zweryfikowany w trakcie przyjmowania Deklaracji na podstawie dokumentu tożsamości osoby składającej ten dokument.

Zdaniem organu nadzoru, wymóg podania numeru PESEL w Deklaracji nie znajduje uzasadnienia prawnego, a tym samym istotnie narusza prawo. Należy bowiem stwierdzić, że zakres danych osobowych w zakresie obowiązku podania PESEL wykracza poza zakres danych osobowych niezbędnych do realizacji celu, dla którego dane są przetwarzane - w analizowanym przypadku - przyjęcie do Klubu Seniora+ w Sierzchowie.

Zgodnie z § 8 ust. 1 Regulaminu "Uczestnikiem/uczestniczką Klubu Seniora+ w Sierzchowie może zostać każdy mieszkaniec Gminy Opatówek, który ukończył 60 lat i jest osobą nieaktywną zawodowo". W ocenie organu nadzoru, w celu zweryfikowania wieku osoby wnioskującej o przyjęcie do Klubu Seniora+ w Sierzchowie wystarczającym jest podanie w Deklaracji przez wnioskodawcę jego daty urodzenia i zweryfikowanie daty urodzenia na podstawie dowodu tożsamości okazanego przez wnioskodawcę. Zgodnie bowiem z § 9 ust. 4 Regulaminu "Dane zawarte w Deklaracji są weryfikowane na podstawie dokumentu tożsamości seniora/seniorki okazanego w trakcie składania ww. dokumentów". Ponadto należy podkreślić, że numer PESEL nie obejmuje danych dotyczących miejsca zamieszkania i tym samym weryfikacja tej okoliczności nie może zostać przeprowadzona w oparciu o ten numer. Również podanie numeru PESEL nie jest konieczne do zweryfikowania statusu zawodowego wnioskodawcy.

Tym samym, obowiązek podania numeru PESEL, który nie jest niezbędny do załatwienia przedmiotowej sprawy, uznać należy za sprzeczny z zasadą minimalizacji danych osobowych (adekwatności), wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L. 119/01), dalej "rozporządzenie RODO". Zgodnie bowiem z art. 5 ust. lit. c rozporządzenia RODO "Dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane (>minimalizacja danych<)".

Biorąc pod uwagę powyższe należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Gminy Opatówek

Burmistrz Gminy Opatówek